

[Qarabada son qardurmann mahiyyti](#)

Hal-hazrda qardurma trflri, regional v transregional oyunular tam miqyasl mhariby maraqal deyildir.

Hal-hazrda qardurma trflri, regional v transregional oyunular tam miqyasl mhariby maraqal deyildir. Konfliktdondurmaq Amerika, Rusiya, Avropa v Ermnistann z n d .mhmdr v strateji hmiyyt dayr

AranNews - Qaraba mntqsind hazrk raitd qardurmann iddtlnmsi bir daha beynlxalq diqqti bu mnaqiy kdi. Bu msl gstrdi ki, Cnubi Qafqazda mvcud thlksizlik dzm z kimsin nzart etmy qadir deyil, stlik, konfliktd anbarlanm tsiredici komponentlr mnaqi potensialn brk gclndirmidir. Son gnldr mnaqinin iddtlnmsind mvcud faktor v durumların thlil olunmas mqsdil Aran Xbr Agentliyinin mxbiri Qafqaz v Trkiy mslri zr ekspert Rhmtullah Fllah il :msahib aparmdr. Msahibni siz tqdim edirik

Sual: Qaraba mnaqisinin xsusiyti ndir? Son iyirmi ild mnaqinin hlli istiqamtind ciddi ?addm atlmamasn sbbi ndir

Cavab: Qaraba mslsi tarixi konteksd zn xsusi bir forma alsa da SSR-nin paralanmasn ilk dvrndn Rusiyann geosiyasi tfkr onun gclnmsind v mkmmll konflikt evrilmsind mhm rol oynamdr. Yni ruslarn Qafqaz regionunun thlksizlik dzmnd strateji bir sviyyd itirak n kimlik faylar qoyulmudu. Amma bu konfliktin digr mnaqilrdrn frqi odur ki, Cnubi Qafqaz oyunularnn oxu, o cmlnd Rusiya, Amerika v Fransa bada olmaqla Minsk qrupu bhrann davam etmsind zlri n imkanlar gdmkl yana, onun hllind xristianlq kimliyi yanama il trflik etmk istiqamtind addm atrlar. Ona gr d Azrbaycann razisinin 20 faizini ial etmi lkni tqsirli v tcavzkar kimi tanmaq istmirlr. Demli, bu mnaqinin mvcud beynlxalq oyunular vasitsil .daltli hllini gzlmk lazmdir

?Sual: Son gnldr qardurmann iddtlnmsinin sbbi ndir

Cavab: Son gnldrki qardurmann iddtlnmsind mxtlif faktorlar dxildir. Son bir ild Azrbaycan trfinin Rusiyann tkelif etdiyi Avrasiya Gmrk Birliyin qoulmaa meyli artmd. Lakin bu rtl ki, Moskva Qaraba mnaqisinin hllin msbt yanasn. Baknn gzlntisi bu idi ki, n azndan Qaraba trafnda olan bir ne rayon ermni ialndan azad olunsun. Lakin ruslar Azrbaycann sz gedn birliy qoulmas mqabilind baqa tkeliflr irli sdr. O cmlnd Qarabada slh qorumaq n Rusiya qvvlrinin bu mntqd yerldirilmsi, digr oyunularn qvvlrin icaz vermmk, Baknn regionda geopolitik enerji rolunun dayandrmas, Rusiyann nzrd tutduu tranzit marrutu il paralel v balans yaradan rol oynamamas. Qeyd olunan rt v tkeliflr Azrbaycann dvlrt rhbrlrini bu nticy atdrd ki, Rusiya, Qaraba mnaqisinin hllind daha ox qazanmaq niyytindedir. Bu zdn bir ne ay idi ki, Azrbaycann qrb z tutmas daha obyektiv kild grnmy balad. Bu istiqamtd Rusiyaya mxsus dy tyarsinin Trkiy hava qvvlri trfindn vurulmasndan sonra Rusiya-Ankara arasnda grginlikd Baknn Ankarann trfini tutmas (Trkiy n Xzrd tranzit xidmtlri tqdim etmsi v qaz ixracn artrmas), habel lham liyevin Amerikaya sfri, Vainqton rsmilrinin Azrbaycan Respublikas il mnasibtlrin hmiyytinin artmasna tkid etmlri ruslarn lin lazmd olan bhanni verdi ki, Azrbaycann thlksizlik v hrbi qvvsin zrb vurmaa rait yaratsn. Bu arada Qaraba .mnaqisi v Ermnistann hrktlri n mnasib alt kimi grnd

?Sual: Bu konflikt Azrbaycan n hans imkan v thdidlr yarada bilir

Cavab: Azrbaycann bu mnaqidn z n istifad ed bilcyi imkan bu oldu ki, n azndan bu raitd Qafqazn regional v beynlxalq oyunularnn izldiyi mvcud durumun qorunmas yanamasn n

mharib, n slh vziyytini nglly v bir daha beynlxalq diqqtı bu mnaqiy k bildi. Amma mharib atmosferinin idariliyi nzartdn xsa v daha geni ly daxil olsa, Grcstan v Ukrayna senarisinin tkrarlanamas mmkny el d gzlilmz deyil. Ona gr d Azrbaycan tamamil ehtiyatl v mharib meydana hakim reallqlar nwr almaqla z siyastlrini tnzimlyirlr. Baxmayaraq ki, bu durumu idar etmk tindir

?Sual: Amerika bu mnaqid hans siyasti izlyir

Cavab: Amerika baa dr ki, Cnubi Qafqazn thlksizlik dzmnd tyinedici oyunu deyil. Amma ziddiyytlri izah etmkl Rusiyann nfuzunu ngllymy chd edir. Bunun cilvrlrini Grcstan mslsind d mahid edirik. gr Rusiya, Azrbaycana qar Grcstanla rftar etdiyi kimi bir hrkt edrs, Azrbaycann Rusiya il ziddiyyti hqiqtn strukturladrlm olacaq. Bel olduqda qrbın Qafqazda strateji istyi tmin olunacaq. Amma Kreml uzaqgrnlik edrk, Azrbaycandan iki mhm imtiyaz almaqla, yni Azrbaycan Avrasiya Gmrk Birliyin qomaq v slh qorumaq n z qvvlrini Qarabada yerldirmkl mnaqini msbt hll etmyi bacarsa, bhsiz, Amerikann bu regionda maraqlar tmin olmayacaq, stlik, zrr d grck

?Sual: Son qardurma haqqında hans prespektivlrı grrsnz

Cavab: Hal-hazrda qardurma trflri, regional v transregional oyunular tam miqyaslı v mkmml mhariby maraqlar deyildir. Konfliktdi dondurmaq Amerika, Rusiya, Avropa v Ermnistann z n d mhmdr v strateji hmiyyt dayr. Amma Azrbaycan, Qaraba mnaqisinin bir daha donmasn arzulamr v Madrid prinsiplri sasnda hazrlanm hll yolunu hyata keirmk istyir. Hllik, qardurmann dayandrlmas istiqamtind beynlxalq addmlar diplomatik xarakter dayr, rsmi v qti bir hrkt yoxdur. ox gman ki, glck gnld Rusiyann thlksizlik v siyasi diplomatiyas mharibnin dayanmas, yaxud davam etmsi bard z fikrini bildirck

Sual: Azrbaycan dvlti z hrbi gcn artmaq n lkd olan mvcud potensiallardan n qdr yararlanr

Cavab: Azrbaycan Respublikasnn Cnubi Qafqazda mhm ictimai, maddi v mhit potensiallar vardr. Bu sahlrd Ermnistann, htta Grcstan da onunla mqayis etmk olmaz. mumi sfrbrlik mharibnin teleyind ox nmlı v tsirli potensiallardan biridir. gr Azrbaycann 10 milyonluq cmiyytnin slam v i kimliyi il potensialna lazımlı olan diqqt edils, szsz, qrb v Rusiyann Ermnistann ixtiyarında qoyduu maddi v texnoloji imkanlarn he endirr, onlar sradan xarar. Digr trfdn slam dnyasnn potensiallar da mkmml rol oyanaya bilir. Azrbaycann dvltrhbrlrinin bu tarixi hqiqt diqqt etmlri lazımdr; mam Hseyinin () Aura mdniyytin bal bir xalqn ltind mlubiyet yer yoxdur

.Aran-n mxbiri: Dyrli vaxtnz biz ayrdnz n tkkr edirik